

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Annemieke Biemond (Agora): 'Professionaliseer rol coördinator vrijwilligers'

Agora, de landelijke beroepsvereniging voor coördinatoren vrijwilligerswerk, vindt dat verpleeghuizen gericht beleid moeten voeren op de inzet van vrijwilligers. De coördinator speelt hierin een cruciale rol.

Hoe ziet u de rol van vrijwilligers in het verpleeghuis in het verhogen van welzijn en kwaliteit van leven van bewoners?

'Vrijwilligers kunnen net dat stapje verder gaan dan degenen die de zorg verlenen. De medewerkers moeten voldoen aan de eisen die aan hun taakuitoefening worden gesteld, maar de vrijwilligers zijn er nu juist om de bewoners aandacht te geven. Ze kunnen in gesprek gaan met bewoners. Natuurlijk is dat ook een taak en zeker ook de wens van de medewerkers, maar die hebben te maken met werkdruk. De vrijwilligers komen vaak voor één-op-één contact met een bewoner en ze hebben daarbij geen klok, dan heb je de ruimte om een stapje verder te gaan in persoonlijk contact.'

Is die rol voor de vrijwilliger belangrijker aan het worden in het verpleeghuis?

'Ja, want de hulpvraag van de bewoners wordt steeds complexer. Op het moment van opname zijn mensen al veel verder gevorderd in hun hulpvraag dan vijf jaar geleden. Hierdoor is vooral de behoefte aan de maatjesvrijwilliger – die er één-op-één is voor een bewoner, sterk toegenomen. Die leert een bewoner goed kennen en weet dus wat die leuk vindt. Samen foto's kijken, een DVD opzetten, er even uitgaan als het mooi weer is.'

Wat hierbij wel in de gaten moet worden gehouden is dat een verpleeghuisbewoner tegenwoordig veel korter na opname al komt te overlijden. Daarom is het belangrijk dat er een vrijwilligerscoördinator is die het overzicht houdt. Die bewaakt dat de maatjesvrijwilliger direct op de hoogte wordt gebracht als een bewoner is overleden, zodat die daar niet pas bij het volgende bezoek achter komt. En die kan in dat geval ook deze vrijwilliger toeleiden naar een andere bewoner. Dan lukt het de vrijwilliger vaak ook om de flexibiliteit op te brengen om zich weer aan een nieuwe bewoner te binden.'

In de huizen die het goed doen met vrijwilligers is altijd een coördinator aanwezig. Je moet als organisatie echt wel een visie op de inzet van vrijwilligers hebben.

Is vrijwilliger zijn vrijblijvend?

'Nee, dat is het zeker niet. Er wordt op je gerekend. Natuurlijk hebben vrijwilligers verjaardagen en vakanties, maar er wordt wel commitment van je verwacht. Ook hier geldt weer: dat staat of valt met de begeleiding. Betrek de vrijwilligers bij de belangrijke ontwikkelingen in het verpleeghuis, zorg voor binding.'

Welke rol speelt het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg – dat de nadruk legt op persoonsvolgende zorg – in de relatie tussen verpleeghuis en vrijwilliger?

'Die relatie is er heel rechtstreeks, omdat de vrijwilliger echt in de persoonlijke relatie met de bewoner van toegevoegde waarde is. Weet je dat iemand altijd erg van biljarten hield, dan kun je zo iemand koppelen aan een vrijwilliger die dat ook graag doet. Dan creëer je echte individuele aandacht.

Als Agora kijken wij natuurlijk sterk vanuit de rol van de coördinator naar het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg. En dan zien we op dit moment nog heel grote verschillen. Aan de ene kant verpleeghuizen waar de rol van de coördinator vanzelfsprekend is. Maar anderzijds ook huizen waar het nog heel moeilijk blijkt om de toegevoegde waarde van die coördinatorfunctie te benutten. In de huizen die het goed doen met vrijwilligers is altijd een coördinator aanwezig. Je moet als organisatie echt wel een visie op de inzet van vrijwilligers hebben. Persoonsvolgende zorg is enorm belangrijk, want het verpleeghuis zou idealiter het verlengde van het eigen huis van de bewoner moeten zijn. Je moet als bewoner je levensritme kunnen voortzetten. Het kwaliteitskader benadrukt het belang hiervan, dus wij zijn erg blij met dit document.'

Wat is de coördinator dan voor iemand?

'Dat is iemand die in het verpleeghuis werkt, iemand met een T-vormig profiel. De verticale balk vertegenwoordigt de vakkennis: weten hoe je vrijwilligers vindt en bindt. De horizontale balk staat voor weten hoe je de belangen van de organisatie kunt koppelen aan die van de individuele vrijwilliger. Vroeger was de coördinator nog wel eens iemand die om gezondheidsredenen een andere functie heeft gekregen.

Tegenwoordig realiseert het management zich gelukkig steeds meer dat het coördineren van vrijwilligers een vak is. Hiervoor zijn post-hbo opleidingen aan de Saxion Hogeschool en Hogeschool Utrecht, dat zou volgens Agora de norm moeten zijn. Daarnaast zijn er steeds meer mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering. Dit is ook belangrijk in het licht van het feit dat er steeds meer geleide vrijwilligers komen: mensen die vrijwilligerswerk doen als tegenprestatie voor een uitkering of als onderdeel van een re-integratie traject. Het werk van de coördinator verandert hierdoor, het wordt complexer. Je moet er als verpleeghuis ook een

standpunt over hebben of je deze mensen wilt inzetten als vrijwilligers. Het is goed als je daarover als coördinator een visie kunt voorleggen aan je raad van bestuur.'

Meer weten

- Lees meer over [vrijwilligers in het verpleeghuis](#)
 - Lees meer over [Agora](#)
-

tags:

[Vrijwilligers](#) (44)

thema:

[Wonen en welzijn](#) (253)